

Asia: VN/10363/2022

Lausuntopyyntö vanhemmuuslain ja oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta annetun lain nojalla annettavista asetusluonnoksista

Oikeusministeriön asetus vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Lausunto vanhemmuuslain ja oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta annetun lain nojalla annettavista asetusluonnoksista

Vanhemmuuslakiin 775/2022 sekä oikeusgeneettistä isyystutkimusta koskevaan lakiin 378/2005 tulee muutoksia 1.1.2025. Oikeusgeneettinen tutkimus on muutosten jälkeen mahdollista myös synnyttäneen äidin äitiyden selvittämiseksi, minkä vuoksi lain nimessä isyystutkimus muuttuu vanhemmuustutkimukseksi. Näitä lakeja täydentävien oikeusministeriön ja valtioneuvoston asetusten säännöksillä on vaikutusta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) kuuluviin tehtäviin. THL on osallistunut asetusluonnosten valmisteluun.

Oikeusministeriön asetus vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista

Kyseisessä asetuksessa on kuvattu asiakirjat, joita tarvitaan vanhemmuuden selvittämisessä, tunnustamisessa, vahvistamisessa ja kumoamisessa sekä asiakirjat, joita tarvitaan oikeusgeneettisessä vanhemmuustutkimuksessa. Asiakirjojen esittäminen samassa asetuksessa aiemman kahden asetuksen sijaan on asiakirjakokonaisuutta selkeyttävä muutos. Asiakirjat on laadittava THL:n vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle. Asiakirjarakenteet on suunniteltu julkaistavan sosiaalihuollon asiakirjarakenteiden ja metatietojen palvelussa (Sosmeta) valmistilassa syyskuussa 2024.

Valtioneuvoston asetus lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Asiakirjat, joita voidaan käyttää henkilöllisyyden toteamiseen vanhemmuusasioissa, yksilöitiin ensimmäisen kerran isyyslakia 11/2015 täydentävässä asetuksessa. Kyseisen asetuksen säännökset eivät kuitenkaan koskeneet henkilöllisyyden toteamista annettaessa näytettä oikeusgeneettistä isyystutkimusta varten. Nyt esitetyn asetusluonnoksen mukaan samat asiakirjat hyväksytään 1.1.2025 alkaen henkilöllisyyden toteamiseksi myös oikeusgeneettisen vanhemmuustutkimuksen prosessissa, mikä on merkittävä parannus nykytilaan.

Valtioneuvoston asetus oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta maksettavista korvauksista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Koska laki oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta mahdollistaa 1.1.2025 alkaen viimesijaisena tutkimusnäytteenä luunäytteen, korvauksiin on lisätty haudan avaamisesta ja ennallistamisesta, luunäytteen ottamisesta sekä DNA:n eristämisestä luukudoksesta maksettavat korvaukset. Korvausten määrittäminen asetustasolla myös näitä uusia prosesseja koskien on tarpeen, jotta käytänteet ovat yhdenmukaiset.

Avela Marjo
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL